

Львовчкін М.О.
аспірант,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

Досвід розвинених країн світу свідчить про те, що державно-приватне партнерство є розповсюдженою практикою, яка добре зарекомендувала себе в процесі реалізації заходів стосовно територіального розвитку та здійснює вплив на розвиток країни в цілому.

Аналіз державно-приватного партнерства, зокрема ефективності його реалізації досліджували такі науковці як Павлюченко В. М. [5], Шапиро В. Д. [5], Шилепницький П. [6], Шеремет В. В. [5], та інші.

Державно-приватне партнерство (ДПП) визначено серед ключових механізмів реалізації політики модернізації економіки України, вирішення важливих соціально-економічних проблем. Висока ефективність ДПП як форми взаємодії держави та бізнесу доведена досвідом багатьох країн світу [7].

Згідно статті 11 Закону України «Про державно-приватне партнерство», аналіз ефективності здійснення державно-приватного партнерства та виявлення можливих ризиків, пов'язаних з його реалізацією, проводяться щодо об'єктів [4]:

- державної власності – центральним органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України;
- комунальної власності – виконавчим органом місцевого самоврядування, уповноваженим відповідною сільською, селищною, міською, районною чи обласною радою.

Порядок проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.2011 № 384 «Деякі питання організації здійснення державно-приватного партнерства» [1].

Методика проведення аналізу ефективності здійснення ДПП, затверджена наказом Мінекономрозвитку від 27.02.2012 № 255 «Деякі питання проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства» [2], передбачає аналіз ТЕО за послідовними етапами, кожний подальший з яких веде до більш глибокого аналізу та опрацювання проекту ДПП.

При підготовці до проведення аналізу необхідно перевірити комплектність одержаного ТЕО, тобто ознайомитись зі змістом ТЕО та змістом кожного його розділу, звіряючи його склад із затвердженою Формою. Крім того, необхідно упевнитись, що надане ТЕО не є чорновим варіантом, орієнтовним, скороченим тощо, тобто є повноцінним підписаним відповідальними особами документом (опрацювання ТЕО є трудомістким процесом і в разі невиконання зазначених дій, доведеться витратити зайві зусилля, оскільки суб'єкти можуть постійно змінювати дані на «більш

остаточні», офіційні, виправляти помилки, доповнювати тощо). Про виявлені некомплектність та неправильне оформлення ТЕО необхідно повідомити суб'єкта подання ТЕО та можливо запитати відповідні доопрацювання, якщо інші процедури не будуть офіційно встановлені. Враховуючи великий обсяг інформації у ТЕО, необхідно організувати декількох спеціалістів для його опрацювання, один з яких координуватиме роботу інших. Він перевіряє комплектність, оформлення та резюме ТЕО, далі роботу розподіляють за відповідною кваліфікацією [3].

Відповідно до ст. 11 Закону України «Про ДПП», виконавчим органом місцевого самоврядування, уповноваженим відповідною сільською, селищною, міською, районною чи обласною радою, проводиться аналіз ефективності здійснення державно-приватного партнерства та виявлення можливих ризиків, пов'язаних з його реалізацією, щодо об'єктів комунальної власності [4].

Аналіз ефективності проводиться щодо об'єктів комунальної власності – виконавчим органом місцевого самоврядування, уповноваженим відповідною сільською, селищною, міською, районною або обласною радою.

Для моніторингу державно-приватного партнерства спочатку утворюється уповноважена установа з питань розвитку державно-приватного партнерства на урядовому рівні. У більшості випадків на такі установи покладається допоміжні функції (консультації, підготовка і перепідготовка персоналу, організація торгів і т.п.). Алгоритм моніторингу політики розвитку ДПП зображено на рис. 1.

Зміст ефективності державно-приватного партнерства формують показники, що характеризують наскільки результативно були використані ресурси державного і приватного учасників в ході реалізації проекту ДПП, рівень задоволення споживачів наданими послугами, своєчасність здійснення будівельних робіт, економії часу і ресурсів при цьому. Їх умовно можна розділити на дві групи: абсолютні (ефекту) і відносні (ефективності) [6].

Як і в інших економічних проектах, в державно-приватному партнерстві можна виділити наступні види ефектів: економічний; науково-технічний; соціальний; екологічний. Однак, при розгляді ефективності моделей ДПП слід враховувати, що вона також формується з ефективного досягнення комерційних цілей приватним партнером, публічних цілей державою і соціальних цілей кінцевими споживачами з урахуванням збалансування інтересів всіх сторін [5].

Обґрунтування умов ефективності та результативності державно-приватного партнерства визначається на основі показників, що характеризують оптимізованість застосування державних ресурсів у ході реалізації проекту ДПП. При цьому, визначення ефективності формується на основі досягнення основних накреслених цілей розвитку ДПП.

Отже, результативність державно-приватного партнерства формується на основі методики проведення аналізу ефективності здійснення ДПП, затверджена наказом Мінекономрозвитку від 27.02.2012 № 255. Моніторинг досягнення цілей поставлених завдань здійснюються за такими етапами: формування уповноваженої установи з питань розвитку ДПП; реалізація

реформ; розробка нормативно-правового та методичного забезпечення розвитку ДПП; відбір об'єктів для реалізації пілотних проектів; вибір моделей ДПП для реалізації пілотних проектів ДПП; розробка компаратора публічного сектора; проведення тендеру з відбору приватного учасника; розробка структури та змісту майбутньої угоди; організаційне, ресурсне та методичне забезпечення; моніторинг ходу реалізації та аналіз результатів; поширення інформації та впровадження отриманого досвіду в іншій сфері.

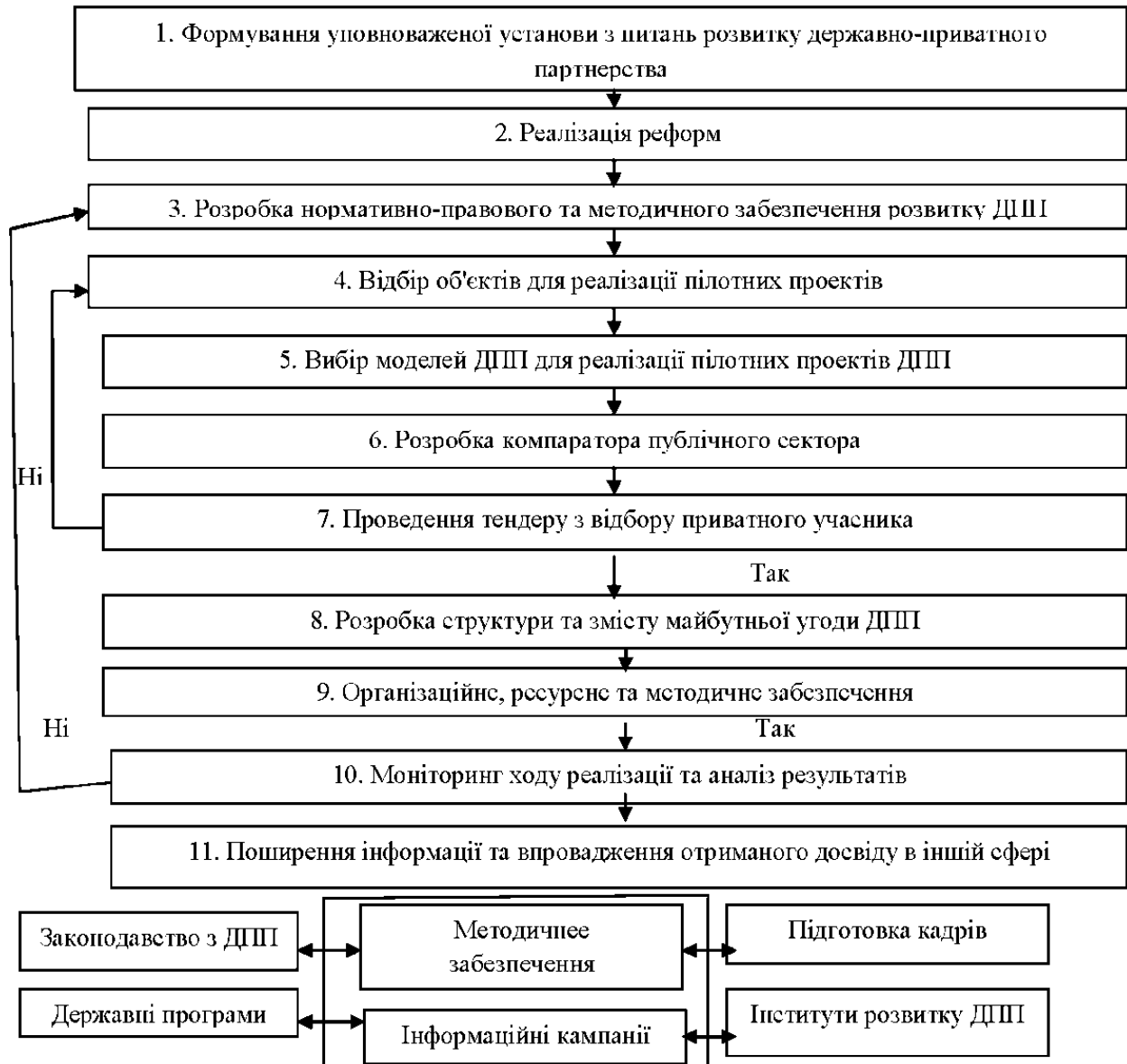

Рис. 1. Елементи моніторингу сформованих напрямків розвитку ДПП*

* – власна розробка автора

Список використаних джерел:

- Деякі питання організації здійснення державно-приватного партнерства. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.04.2011 № 384 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/384-2011-%D0%BF>
- Деякі питання проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства. наказом Мінекономрозвитку від 27.02.2012 № 255 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0399-12>

3. Програма розвитку державно-приватного партнерства в Україні (РЗДР). Практичний посібник з підготовки ТЕО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ppr-ukraine.org/wp-content/uploads/2015/03/PracticalGuide.pdf>

4. Про державно-приватне партнерство. Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, N 40, ст.524.

5. Управление инвестициями: В 2-х тт. / В. В. Шеремет, В. М. Павлюченко, В. Д. Шапиро и др. М.: Высшая школа, 1998. – 416 с.

6. Шилепницький П. Характеристика видів ефективності державно-приватного партнерства / П. Шилепницький [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2011_11_15_16_kampodilsk/section_2_2011_11_15_16/kharakteristika_vidiv_efektivnosti_derzhavno_privatnogo_partnerstva/4-1-0-64

7. Щодо розвитку державно-приватного партнерства як механізму активізації інвестиційної діяльності в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/816>

Ялмаев Р.А.

*кандидат экономических наук,
Чеченский государственный университет*

ИНВЕСТИЦИОННАЯ АКТИВНОСТЬ РУКОВОДСТВА РЕГИОНА КАК ФАКТОР ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ

Состояние инвестиционного климата является одним из важнейших показателей экономической ситуации и перспектив развития страны и любого ее региона. Ключевую роль в формировании инвестиционного климата играют политика и действия органов государственного управления. Государство регулирует инвестиционную активность посредством законодательства, через государственное планирование, через государственные инвестиции, субсидии, льготы, осуществление социальных и экономических программ.

Специфика региональной инвестиционной политики заключается в более узком круге доступных инструментов регулирования инвестиционной деятельности и в некоторой подчиненности инвестиционной политике федерального уровня, особенно в сфере законодательного регулирования, а также обуславливается ее малой ресурсной базой, что предполагает необходимость его более эффективного применения [3].

На сегодняшний день привлечение инвестиций в Чеченскую республику является жизненно важным средством устранения «инвестиционного голода» в регионе. Однако для того чтобы инвесторы пошли на значительные вложения, необходимы очень серьезные изменения в инвестиционном климате.

Благодаря созидательной политике, проводимой руководством республики и поддержке федерального центра в Чеченской Республике за короткий срок удалось создать полноценную базу для развития взаимовыгодных отношений с потенциальными инвесторами, перейти от этапа восстановления к устойчивому социально-экономическому развитию.